

C-28-b. 718

0.75

Ann	Vol	C	N
189	I	1	10.

FOUN. CASA, MANO JU

R.319465

MS.329

1810

Jan 1st

—

Comedieta

bilingüe

en
un acto

3

capitulos

en vers

original

de

Anton Grau

Commodore

Gentleman

Dear Sir

I

am

very

de

Yours

James Oglethorpe

Acte unich

Lo'escena passa en lo jardí de
una torre y te d'estar^e adorna
da ab quatre ó sis cadiras rus
ticas, un banch, testos ab flos
y.... etc. etc. A l'esquerra una
escala ab dos ó tres grahons y
una porta que te d'obrisse Se
corre ó l'escena. Al foro una
brandilla y á segon terme
un bosc.

Esquerra la del actor.

Epoca actual.

Plato

to the same effect as the
other two, but in a different
manner. The first is a
simple statement of the
fact, the second is a
statement of the fact
with a view to the
conclusion, and the third
is a statement of the
fact with a view to the
conclusion and the
reasoning.

Plato

Plato

Reparto

Personatjes

Dalonia

Lolita

Bonifaci

Arturo

Felipe

Actors

De expensis

De expensis

De expensis

De expensis

De expensis

De expensis

De expensis

De expensis

Acto unich

Escena 1^a

(Salonia asentada al banch)

So si are fos à fè
no m' hauria casat pas
perque això de tenir noyas
la vritat, no sen tren re.

Mantentlus ben repapadas
y fesles anà a la moda
perque o sino, ls mosquitets
no ls donan certas miradas.
Compra' ls polvos tots los dias,
leche de venus, escencias,
brotxas, pinturas, colors
y un grapat de porquerias.
Quant van a passeig també

tenen d'anà ab la criada
perque anan totes soletas
se perdrian pel carrer.

Oh, y la mitad de vegadas
acostuman no estar bonas
y'ls mals d'ellas son tant sols
perque estan enamoradas.

Y ni saben endressar.
So las comparo ab los gossos
que no més, no més serveixen
per dormir, jeure y menjar
y després qu'hem suportat
tot això els pares tan temps
ve un simple, cego si casa
y'l cuento queda acabat.

Oh, y gracias que algun dia
se presenti un simple así
perque o sino pobre noya
se te de quedar per tia!

So la meua no crech pas
qu'es quedi per vestir sans

perque á la vritat, es guapa
y totthom ne fa mol cas.

Quant la veuben los mosquits
ja ho diuben: - aquesta-nena
es pastada ab sa mamá,
te'ls mateiscos acudits. - ....

Perque jo, parlán ben clar,
so amable, guapa, ben feta, ---
y no m'es tinch que un defecta:
que las calsas vull portar.

Escena 2ª

(La mareixa y Arturo que
boixa per l'escala)

Art. bon estem tia Palonia?

Pal. Ola, Arturo. i bon anem?

Art. Spse! Ja ho pot veurer... etxem!

Pal. ¿que tal que ja l'Antonia?

Art. Sembla que está algo més be,
ay que dich, més malamen,
no més be... etxem, ... etxem!

ò més mal, es dir no ho sé.

Pal. Bueno quedem enterats!

Mentres t'expliquis així...

Art. Eticem! Deu meu, quin patí
matxinatje 'ls refredats.

Pal. Be no'm tiris capellans,
perque per estarnudar
la cara be pots girar
ò tapartala ab las mans.

(pausa)

Bueno, jo t'hi fet venir
perque veig que tens edat
de casarte, y he pensat
qu'et podria convenir
la Lolita, perque es mona,
mol ben feta, mol graciosa,
instruïda, mol xistosa,
mol salada y mol bufona.

Art. Que li haig de dir un verset
per dirli qu'em vull casar?

Pal. No home, no; has de consensar
primer per ferli l'ullet

Art. (Quasi, quasi, ja m'escamo,
potse'm trencarà las cammas)

Pol. Després li has de dir: me amar? -
y ella't dirà: te amo! -

Art. Qu'ha de ser en castellà?

Pol. Eros de soch, no veus que si?

No comprens que fa més fe?

Art. Pro si jo no'l sé parlar!

Pol. ¿donchs perque t'ha servit
aná al col·legit tan temps?

Art. Oh, es que no estudiaba gens!

Pol. ¿gossas desvergonyit?

(L'Arturo, va per marxar)

Art. Eia, no'm vol pas pegar?

Pol. No, pro vina aquí mocós!

Vina, vina; qu'are, ls dos
parlarém lo castellà

No valdria más... tros d'assa
que en ves de ir a passear
te pusieras a estudiar?

Art. Veurà jo m'en vaig a casa

6

Si vol parlar català
diré a ^{la} Lola si'm vol
o sinó... (va per envasen)

Fal. Vina musol.

Art. Be, be; jo no'm vull casar.

Fal. Bueno no't moquis per xò,
perque la fare vení

(Palonia s'en va per l'escola.)

Art. Be, vaja; si'm dona'l si
mi casaré y... s'acabó.
Entre tant Jaig a rumiar-me
lo que li haig de dir perque...
Deixam ensuniar el rapé
primer vull descarragar-me

(Se treu una capseta y prent
un pols de rapé)

Bueno, pues així ja estem.

Tens lo carrech qu'ella'm mira
y qu'ella es eixa cadira
y que jo li dich... etxem!

(Toca sugars cadiras acostardas)

y s'asenta ja al una ja
al altre segons indiquen los
següents versos:)

- Li dich: m' estimas Lolita? -
- Jo t'estimo molt Arturo. -
- Pues sent així mira 't juro
qu'ets muy maca y muy bunita. -
- Ay qu'ets mono Arturo ~~meu~~! -
- Ay qu'ets graciosa nineta! -
- Ves qui la basa m'ampeta
si'm surt així, viva Deu!
- sento passos, sera ella,
ja va marxantme 'l valor,
mota que ja'm fuig lo cor.
- Ay, ay, ay! (apareix Salonia)
- (Ei es la badella.)

Escena 3^a

(El mateix y Salonia qu'ha
boixat per l'escala)

Art. Donchs la Lolita, no vé?

Pol. Oh, es qu'are està esmorsant.

Art. Ôia, diguin entre tan
lo que li haig de dir, perquè
ja veurà tinch mitxa por.

Pol. Feste' l'carrech que soch ella.

Art. Pro si vostè es massa vella!

Pol. A que hi fa? Tesme l'amor.

(s'asentan)

Art. Ay que mona està la nena!

Aquí dins hi bat un foch ....

Pol. balla, calla, tros de soch
qu' al sentirte, hasta'm fa pena.

Are l'amor te faré

y fisceti o sinó

ab aquet mateix bastó

te las amasuraré.

(Se refereix en el bastó que porta
Arturo)

(Polonia s'aixeca y recita las se-
güens quintillas comicament. Ar-
turo se queda asentat y mientras

9
Solonia li ensenya de fer
l'amor, ell per vòries muecas)

losineta del meu cor,
no tinc prous mots sufficiens
per demostrat los torments
que van quitantme 'l valor
y ja quasi els sentiments!

So per tu aymada cosina
estich suprint, no es mania,
y estich perdén l'alegria,
fuig tot semblan me fassina
y en tu penso nit y dia!

So per tu al mon he vingut,
sols, per tu nineta bella,
y per tu hermosa doncella
varios cops he conegut
que fins l'amor me flagella!

Y are qu'estich contemplant

ta fina cara de rosa
 d'eix qu'et digui alguna cosa
 eix cor qu'està tremblant
 y que sols veienta gossa!

Donchs cosineta, i oh, si, si!
 fes qu'es juntin nostres cors
 y així guardarem recors
 de cuant eram al jardí
 perfumats per dolssas flors!

Lo qu'et dich es tan veritat
 com lo sol qu'ens fa claror...
 y vulgam tu sens temor
 perquè en aquí dins hi bat
 una hoguera y es mon cor!

Y si lo qu'et dich no creus
 creume qu'em suïcidaré
 y així en tots brassos cauré
 y així moriré als teus peus....

Art. Ay, no, no; això no ho vull fer.
 Per la Lolita, matarme?
 Primer, que tot es la vida,
 si no'm vol l'enjugu a' dida
 jo no vull encaparrarme
 ni tampoch dir cap mentida

Escena 4.^a

(Oits y Lolita que baixen per
 l'escala ab una regadora)

Pol. Miratala ara be?

Art. Si?

Pol. Home, no la veus baixar?

Lol. Mamà m'en vaig a' regar.

Ola Arturo, tu per quí!
 batal tens gayre calor?

Art. No, fins estich refredat.

Lol. Donchs jo fins ara he suhat.

Pol. Oh, si. Té una xafuga.

(Polonia toca a l'Arturo y li diu)

(Apa home fesli l'amor)

(Catarina se posa a mirar)

Art. (Esperis dona, ja va.)

Sol. (Home, tens de comensar,
ab soltura, sense por
y tirantli algun piropu)

Art. Lolita!

Sol. Vinch tot seguint.

Lue vols?

Art. La tia m'ha dit...

Sol y Sol. Lue?

Art. Lu'et tirés algun topu.

Sol. Lu'ets boig?

Sol. Pro... pro... pro que xerraf.

Art. Lue si que m'ho ha dit vostè!

Sol. Jo en a' tu no t'hi dit ré.

(Lu'ets beneyt, tot m'ho esquerraf)

Art. (a Sol) (Oh, pro donchs que li haig de dir?)

Sol. (Home que no t'hi ho explicat?)

Art. (Te veura no mi he fiscat)

(Solita mentres, Salvia y Arturo
han tingut aquests aparts s'en entor=

na a regar.

Sol. (à Cat) Tu mira, sentese aquí,
puig jo m'en vaig a l'ajuda,
ab això pots preparar-te
que l'Arturo ha de parlar-te.

Art. Ho senyora, això es mentida!

Sol. (à l'Art) Donchs fesli l'amor!

Art. Perquè?

Sol. O tasteja ab aquest ninot?.....

jo no'l vull, ay quin scicòt
es mes lleig que no se que.

Art. Èia, y m'ho dirà a mi!

Sol. Be, seyen y s'acabó,
aquí a casa, mano jo
y ninqu'm pot contradi.

Sol. (à l'Art) Pro qu'has de dir-me? Acabem!

Sol. La vejen qu'hos deixo sols.

(Tatonia fa veurer que s'en va
y se queda al últim graó de
l'escala mirantlos - Los dos
se miren mutuament pero

sense dirse res. Solita von asenta-
da va aportantse de l'Arturo.
Aquet se treu una capseta de
capé y en prent un pols - Ba-
lonia que ho vist tot això baixu
mol enfadada y donant un
cop a l'espatlla de l'Arturo, diu:)

Sol. Ay quin parell de mussols!

Art. Pro no sé que dirli.... etxem!

Sol. Encare en aquí, ja't fum
me farien enfadar

(S'en va per l'escala)

Sol. Digas, que no vols parlar?

(Arturo se la mira)

Quin xicot.... semblas un llum!

Art. Pro dona .... no vens que jo....
no't volia .... pas ... di' re....
sino... que la ... tia....

Sol. Què?

Art. Me... vol fer casar

Sol. Y això?

Hoy ; corren tias mol canas.

Ait.

Ab tu vés !

Sol.

Ja m'ho pensaba.

Ay, Jesus! primè'm matava,

Ait.

Ah, no'm vols ?

Sol.

No, no.

Ait.

Hi ganas!

Sol.

Tenir ab tu relacions

quin suprir fora, Deu meu!

Ait.

So tampoch te vull.... Adieu!

Sol.

Pasim bé senyor banous!

Escena 5^a

(Solita i luego Felipe)

Quin xicot, de tot te pòr,

ves mi me gossa a parlar....

lo més bo es que's vol casar

y encara no sab fer l'amor.

Hi una paraula sab dir

d'aquellas que son tan bonas

qu'enganyan tan a las donas

y que tan nos fan patir.
 (Felipe solta la brandilla del
 foro, pero antes de saltar treynt
 sols lo cap, diu:)

Fel. Lolita!

Sol. Salta!

Fel. Ben calma.

Sol. Aprisa!

Fel. Bulla, Lolita,
 deja que esci miradita
 me vaya partiendo el alma.

Sol. Soy sola!

Fel. ¿Quien lo creyera...
 Pues aun duerme tu papá?

Sol. Si, Felipe.

Fel. ¿Y tu mamá?

Sol. No duerme pero está fuera.

(Felipe, ase solta la brandilla
 y entra en lo jardi)

Como es que tanto has tardado?

Fel. Es.....

Sol.

Que no has querido venir.

Fel.

Si yo no puedo vivir
no estando siempre a tu lado.
Ya no sé como expresarme
para hacerte comprender
lo que llevo a padecer
cuando de ti he de alejarme

Sol.

Tanto me amas Felipito?

Fel.

Tanto, Lolita querida,
i si eres el bien de mi vida
no te he de amar angelito?
Por ti sufro un gran dolor,
un dolor desconocido...

Sol.

Tambien por ti he conocido
los efectos del amor
Ya comprenderás así
cuanto y cuanto te amaré

Fel.

Yo tan solo te diré
que si vivo es para ti.

Sol.

Es verdad?

Fel.

Pues ya lo creo

te sueño siempre... oh pesar!
 y a veces al despertar
 me parece aun que te veo.
 y por esto querubín
 por ignorar que es amor
 quisiera volverse flor
 pero flor de este jardín.

Sol. Pues no somos florecillas
 y nos parecemos bien,
 has de saber que tambien
 tienen ellas sus cosillas.

Fel. Tu me quieras engañar

Sol. O hombre, no seas tonto,
 ya verás como muy pronto
 te lo voy a demostrar!
 Esto es el jardín.

Fel. No es broma!

Sol. Entra aquí una mariposa
 y se inclina hacia una rosa
 convidada por su aroma.
 y tiene el perrito enteguida

y ella llena de terror
ya deja a la pobre flor
por temor de ser cogida.
Huye escapada, y a otros
jardines rosas va a oler.....
esto te hará comprender
que igual nos pasa a nosotros.
El problema claro está:
yo represento a la rosa,
tu eres la mariposa
y el perrito mi papá.

Bon. Hoyá, noya! (de dins)

Lol. Ja va home.

Fel. El perro!

Lol. Vete por Dios!

Fel. Pues así hasta luego.

Lol. Adios!

Fel. Adios querida paloma!

(Felipe s'en va pel foró saltant
la brandilla)

Escena 6^a

(Lolita y Bonifaci, que baixa l'escala corrent y tot fent alguna tercerilla. Va vestit ab calçotets y embolicat ab un llençol)

Bon. Socorro! Ay, ay, quina pò.
Lolita, ay qu'a dalt hi ha lladres!

Lol. Lladres?

Bon. Deu meu, ay senyo!

Lol. Y la mama?

Bon. Que s'espavili.

Jesus, vés com ho fare,
aquí almenys des al carré
que cridaríam: ¡ auxili!
Qu'es trist haver de morir
a la terra assasinat.

Lol. Tro home ahont vas despullat?

Bon. Despullat vaig?

Lol. Si home, si.

(Se mira y fa una curta pausa)

Bon. Oh, y' m' creya amar vestit.

Sol. Això's pot posar a l' Historia.

Bon. Esperat; faré memoria.

(pouso)

En rahò: he sortit del llit
perque'ls lladres m'ampaytavan,
tots armats ab grans fustells
per lo més bo es qu'ells ab ells
tam... també s'afussellavan.

Allò sense darsen pena.

Sol. Això al cap no m'hi pot cabre!

Bon. Oh, y' m'han dat un cop de sabre
que m'han fet mal bé l'esquena.
Ja se m'havia oblidat.

Y no'm veus sauch?

Sol.

No, no, no.

Bon. Vaja no ho antench això.

Sol. Bé, pot se'ls ha relliscat.

No t'has sentit la farida?

Bon. Ah, si noya, si; y ben fort.

Ja'm creya qu'estaba mort

pro m' he vist vin desseguida.

Sol. I si matan la mamà?

Bon. I si'm matan en a mi?

Sol. Oh, vostè arc ja es aquí.

Bon. Donchs ella encare ha d'entra'...

Ah, si jo hagües sapigüt
qu'havia de passà eis cas

Sol. Qu'haurias fet?

Bon. Tu diràs!

Sol. Què?

Bon. M'hauria previngut
compran balas a trompons,
dinamitra a discreció
y després un grant canó
de deu o dotsse canons.

Sol. Pro que dius?

Bon. Ho ho deus senti!

Sol. Tu vols dir una escopeta

Bon. Ho. Allò que fa una trompeta

Sol. Ah, un fiscorn!

Bon. Si; un cornet!

Bon. Que no vens de que parlém!

Jo'm refereixo à um fustell
que fà um embut

Sol. Um farsell,

l'has en fum si'ns enteném:

Prime un cano m'has dit qu'era,
are um embut vol sembra

y al ultim resultara

de um fugo de castanhera

Bon. balla, are'm surt, are...

Sol. Es bona!

Qu'et surt l'embut?

Bon. Si... Dich no.

Sol. Ah, ja entench! i pot sé 'l fugo?

Ho te l'empassis

Bon. Ho dona.

balla si' l'ench en aqui.

(Signa à la punta de la llengua)

Sol. A veura! Ho t'hi veig ré.

Bon. Oh, y comensa per tré...

Sol. Tré, tré, tré, tré; té, te, ri.

(Imita un toch de corneta)

Bon. Hoya, qu'ets algun soldat?
 Te donaré un cop....

Sol. D'esombra?

Bon. Gladres! .... Si es la meua sombra.

Sol. Ay quin susto m'has donat.

Bon. Oh, y això que no tens pò.

Sol. Y es clar, no m'en fa ningú....
 Bé y quant t'hi jugas que tu
 no ets ni capàs de fè això?

(Solita va fins al peu de l'es-
 caler y torna)

Bon. Hasta cinch cents cops a reu
 y vaig

Sol. Donchs probon

Bon. Ja hi corro.

(Bonifaci fa lo mateix que
 Solita pero hi va tremolant y
 fent molta mimica. En el
 moment qu'es al peu de l'esca-
 ler s'obra la porta y ell fuig)

corrent per tota l'escena y no
saben lo que li passa. Solito
que també ho ha vist, va corrent
y seguint a Bonifaci. Dos dos
fan varios xiscles que tenen d'
anar acompanyats dels següents
crits:)

Lladres!

Sol.

Auxili!

Bon.

Socorro!

(Salonia qu'es la que a obert la
porta, al sentir aquets crits y al
veure tot això baixos l'escala ab
un salt y queda ajonellada)

Escena 7^a

(Dits a Salonia)

Sol.

Ay, ay; m'hi girat lo peu!

Mira aquell que bé ho arreccla,

(Per Bon)

si que m'ajudas

Bon.

Ja va!

(Polònia, s'aixeca y s'esdeu
ja va coixejant)

Pol. Però qu'hos loquen! Que hi ha?

Sol y Bon. Lladres!

Pol. Valgam Santa Becla!

Però y sins obren la caixa?

Bon. Pitjor es sins assenar.

Sol. Veig que nostres pells perillan.

Bon. Jo ja'm daria de baixa....

Hoyà'l qu'em cap-fica més
es per si la roba'm prenen

Pol. Home, de roba ja'n venen,
lo qu'em dol son los diners

Bon. Com que tu ja vas vestida
està clar que tant te fa.

Pol. Pro si fa calor

Sol. y esclà,

home'l dia t'hi convidarà

Pol. Ves qui t'ampeta la basa!

Bon. Paya una fila faré
si haig de torti així al carré.

Pol. Aniràs d'està per casa.

Bon. Ho, si acàs d'està pèl llit

Pol. balneu!

Bon. Que passa?

Pol. balneu!

Bon. Pro...

Sol. Pro....

Pol. Lluitud... escolten.

Que no sentiu quin burgit?

Bon. Si, si.

Pol. Y are sè sen més.

Sol. Os fa parla la passió

Pol. Si, tu ves dibent això
y qu'ens robin los diners.

(à bon) Ho seria mal pensat
qu'aquesta are allò ab un salt
s'arribés...

Bon. Abont?

Pol. Oïns dal,

à dils qu'hem encomenat
sols que tinguin compasió

que no'ns preguin los diners...

Sol.

Ah, jo no hi vaig

Bon.

Dona ves,

jo no sé de que tens por!

Això que m'has dit ben clà
que tu erats mol valenta

Sol.

Donchs are vull ser prudenta
y així no m'haig d'esposa.

Pol.

L'imprudencia es tenir por.

Sol.

Peuras m'ho ha dit lo papà.

Bon.

Es mentida, d'eus somnia!

Pol.

Tu li has dit?

Bon.

Si ... vull dir no.

Sol.

Vés, jo't volia auxiliar

y li he dit: - fesme costat -

y sabs que m'ha contestat?

Pol.

Digas.

Sol.

Lu'et deixes estar.

Bon.

(Quina noya més perversa!)

Pol.

Si?

Sol.

M'ha dit: no m'embolico.

Bon. Ho es pas oritat, rectificor,
tot això a estat vice-versa.

Sol. Ay quin mot més fi.

Sol. Fa't flich,
vesteix més

Bon. Lu' estás de gresca....!
Bon que vaig tant a la fresca
així'm servirà d'abric

(Talonia s'en va al peu de
l'escala, escolta ab gran at-
tenció, hi diu:)

Sol. Quietud!

Bon. Que ya en vens algun?

Sol. Quietud!

Bon. Qu'ho dius de debò?

Sol. Bulla tu, cap de meló
o sinó en cridaré un.....

Quietud!

Sol. Silenci!

Bon. Moxoni!

(Are los tres están en frente de

l'escala, mirant y escoltant ab
moltes oficio)

(pausa)

Tu, demano per parlar!

Sol. Digas, que no vols callar?
Jo no vull que s'aurahoni!

Sol. Y es clar....

Sol. Calla tu també!

Obedimontis de tossuts!

(pausa)

(Ara se s'en aigua qu'e camina per
dintre l'habitació fent mol soroll.
Los tres fan un gran xiscle)
Ara si qu'estem perduts!

Bon. Deu meu!

Sol. Ves com ho fare!

Sol. Lo millor es que tots plegats
nos encomanem a Deu
y així no'ns sabrà tant greu
si morim assassinats

(S'ajerollan y en el moment

ve Arturo, que rellesca per l'
 escala y queda a l'escena es-
 tirat a terra. Bonifaci y Soli-
 ta s'aixecan rapidament)

Escena 8^a

(Oits y Arturo)

Bon. Lladres!

Sol. y Sol. Auxili!

Art. (s'aixeca) Pro y are!

(Salonia està fent molts esfor-
 sos per aixecarse)

Sol. Guayen, no'm puch aixecar

Sol. Si es l'Arturo!

Sol. (a Bon) Don la mà.

Bon. No puch, si'm tremola encare

Sol. M'hi tornat a girar'l peu.

Ajudeume.

Bon. Sen aquí.

(Les tres aixecan a Salonia
 y l'acompanyan en el banch)

que hi ha en frente de l'escala
ella s'hi assenta)

Art. Jo me hi girat lo coll

Sal. Si?

Bon. I no s'adoba a cap preu.

Art. Ve u que hi ha? Que s'heu locat?

Sal. Ves hi ha lladres!

Art. De debò?

Bon. Lu'en hi ha de pa-riure?

Art. Ho...

Jo vull dir si això es veritat.

Sal. Per dir mentidas estem.

Art. Per xò que a dalt he vist qu'era
tot fora de pollequera
per no n'he fet cas.... etxem!

perque hi pensat entre mi:

pot se han fet disapte, pro

are saben tot això

quina pò m'heu fet veni.

Bon. Hoy tu tampoch ets peruch

Art. Ah, si jo arribo a sabé

aquesta cosa

Sol.

Si... qué?

Art.

M'hauria dut un trebúch

Bon.

Es l'arma que jo volia

Sol.

Ah, es allò de la trompeta.

Art.

Pero ves l'abia, arc pobreta
se està morint!

Sol.

Si?

Art.

Si tia!

Sol.

Donchs estás ben arreclát.

Art.

Ja li dich qu'es tení un fetje.....
m'en anava a buscá'l metje.

cuant de moment he pensat
venir a diuso, pero

he quedat clavát ab besch!

Are si qu'estich ben fresch

Bon.

Ja't fum més fresch estich jo!

Art.

Pobre abia, no es pas mol bella!

Bon.

Pitjor nosaltres....

Sol.

y tal!

Bon.

Que ja fa un quart de jornal

qu' estem posats en capella.

Art. De debò hi estem posats?

Bon. Per desgracia!

Pal. Si noy, si.

Art. Ves qui'ns hauria de dir
que moririam plegats.

Estem perduts .... ¡vatura'nell!

Pal. Ah, tu y quin mal te l'Antonia.

Art. Jo'm sembla tia Paloma
que te un cop d'ayre al cervell.

Pal. Jo en tinc un al peu esquert

Art. De debò te l'has quedat?

Pal. Si.

Art. Y jo duch encrebenat
lo coll a més no poquer
Tins sembla que hi porti falcas...
pro y l'abia, s'està morint,
vés com deu esta patint!

Bon. Val més ella que nosaltres

Art. Oncle, i sab que podrém fer?
Es armantse de valor

y així si perdém la por
sortim y anem al carrer

Sol. Vols dir?

Bon. No sé que m'en diga.

Art. Pro costé à debant ... (à Bon)

Bon. Badoch!

Vesi tu.

Art. ba...

Bon. Jo tampoch,
si las camars me fan figa

Bel. Que sou peruch

Sol. Si, bastant.

Bon. Tots à dalt ja hi aniriau
pro per 'xò comportariu
que jo'm possés à debant.

Bel. Ets dels homes més ximplés!

Touchs perque't serveix dur calsas?

Bon. Eixas paraulas son falsas....
are vaig ab calssotets.

Sol. Arturo, sabs que pots fe?

Art. Explicat... i què?

Sol.

Calculà

com d'aquí podràs marxar
per poquer sortir al carré.
I creume no tinguis por,
vés al cuartel dels civils....

Bon. És veritat!

Art.

A que fe?

Sol.

A dir

qu'enviïm un escuadró.

Art. De cavalleria?

Sol.

Sí.

Bol. Pro si tants caballs venian
quins mobles me posarian!

Bon. Be calla tu, deixans di....

Bol. Obra porta s'obra!

(Bonifaci, Lolita y Arturo fan un
xiscle)

Bon.

Bó!

Sol y Art. Sí?

Bol.

Miren com balla'l tango.

Bon.

Ay, Deu meu y quin fandango.

Art. Ja no més faltava això.....

oh, y mireu ara....

Tots

Què?

Art.

Et xem!

el' ennubola....

Sol.

No'n faig cas.

Bon.

Me sembla qu'en aquest pas
encara us hi negarém.

Agaferm un test cada hiu
y aném a trebar la porta

Art.

Pro y l'abia? Pot ser ja es morta!

Sol.

Be, val més ella que tu.

(Agaferm un test cada hiu, excepto Salonia
que continua asentada. En el moment que
tenen los testos á las mans saltar Felipe la
brandilla y tots tres deixen anà los testos,
aquell queda com una estatua, però Boni-
faci y Arturo se posen á corre amunt
y avall d'espantats. Salonia està fent
esforços per aixecarse. Solita al veure
qu'es Felipe se posa serena. Mentres

passa tot això hi ha les següents corts
que poden anar acompanyats de
algun xisclé:)

Bon. Socorro!

Pal. y Art.

Socorro!

Bon.

Lladres!

Sol. No sé perquè heu de crida?
Si cabalment aquest jove
es el que'ns salvarà.

Escena 9^a

(Dits y Felipe)

(Felipe s'adelanta y Boni-
faci junt ab el Arturo van apar-
tantse d'ell)

Felipe, espero de ti
un gran favor recibir,
y es porque nos han robado...

Fel. Ah, y temen à subir?

Bon. Justu, justu, ho endevina.

Pal. Y estem tancats à la gabià!

Art. Si, ja'ns farà aquest favor
perque s'està morin l'abia!

Bon. Calla tu y l'abia beneyt.

Art. Que no veu qu'em desespero?

Bon (à Fel) Que tindrà por de pujari?

Fel. Ho.... llevo un buen compañero

(Felipe, ensenya un revólver)

Sol. Pues Felipe, ja podràs
subir desde luego

Fel. Bien.

Sol. I no tendràs miedo?

Fel. Ja!

Art. (Bedimontri qu'es valent!)

Fel. (à Sol) (breu que ese caballero
serà el perro?)

Sol. (Mi papà)

Fel. (à Bon) Pues vendria V. acompañarme?

Bon. Si..... pro comenti à passà.

(Felipe, s'en va per l'escala que
condueix à dalt u Bonifaci u
Arturo se posan ajupits à l'últim

grahó u miran per una escales)

Tal. (a Sol) Tu, qui es aquest fulano?

Sol. Lo fill de donya Maria.

Tal. Be prò... que ve a fe aquí?

Sol.

Res...

Me ve a veure.

Tal.

No ho sabia
No s'ha trencat may lo cap
saltan això?

(Se refereix a la brandilla)

Sol.

Ah, no sé.

Tal.

La't dich jo que vol humor.
Paya uns capritxos que té.

Bon.

Ma sembla que l'assessinan!

Art.

Si, si; li tallan lo coll!

Tal.

Aweyám! (cridant)

Bon.

Dona, no cridis
que comé no fer soroll.

(Escultan ab molta afició)

(pensa)

Sembla que demana: auxili!

Art. Socorro! Socorro: crida.

Bon. Are si que podem dir
qu'havem perdut la partida

(Bonifaci y Arturo s'aixeean)

Fel. Pobre xicot, tan valent...

Sol. I morir assassinat!

Bon. I tan que jo ja'm pensaba
que tot estava salvat.

(Arturo y Bonifaci, tornan
a escoltar y Felipe obre la por-
ta ab impetu, resultan que aquells
dos combaten y queden assentats a
terra)

Bon. Ay, lo mas!

Art. Ay, la barraca!

Sol. Mare de Deu, cuants disgustos.

Fel. Esta vist que aquest mati
no podem sortir de sustos.

(Felipe va buscant hi diners)

Fel. Señores, no he visto nada,
pues ni un mosquito siquiera...

Bon. Que ja ha mirat sota'ls llits
y a dins de la carbonera?

Fel. Si.....

Fel. Brech lo ventre de pena.

Bon. Hoya en a mi se m'hà fós.

Lul. Després de tanta tragerias...

Art. Uy, Jesus, que soch ditscós!

Bon. Love, li dono las gracias!

Fel. ba, hombre, si no hay de que.

Bon. I ja ho sap pot disposa.

Fel. Mas tarde ya dispondré.

Bon. (Totsé'm girará una lletra,
fora ser mol atrevit,

oh y fa cara de gorrero.

Vés ni may que li haquis dit)

Bueno, are vaig a vestirme.

Art. I jo m'en vaig a cal metje
y li vull dir de passada
qu'em digui ahont tenim lo fetje.

Fel. Hoy porque, que te'l vols vendre?

Art. Lul, es creu que soch tant aretsce?

Es no més perquè jo crech
 que seré tocat del fetje.

Sal. Lo qu'ets tocat del bollet
 ab això no hi possis dubte.

Art. Si algú ho sentís se creuria
 qu'això ho proba ma conducta.

~~Tot~~ me vè de la caiguda,
 desde que soch aquí dins
 que no més he passat sustos,
 un tip de pò y..... tremolins.

M'ha ben fumut eixa escala
 al baixarla he relliscat

y de mol poch a dingut
 com no'm faig un set als cap.

He quedat llarch com un lliu,
 puig no més he sentit :-xop!

Are per baixar aquí
 portaré gorra de cop.

Bon. Semblaràs un monu sabin!

Sal. Bueno, que no m'ajuden?

Bon. y Art. Upala!

(Bonifaci y Arturo, aixecan
à Salonia y li donen lo bras)

Bon. Hoya, que pesas.

Sol. M'ha ben trompat aquest peu.

Bon. (à Fel) Vinquins a fer companyia
y sortirà pel carré.

Fel. (à Sol) (Bueno, pues tu no te muevas
que al momento volveré)

(Salonia, Bonifaci y Arturo,
s'en van per l'escala)

Adios, querubin!

Sol.

Adios!

Fel. Me voy que si me entretengo...

(Bonifaci, surt y diu a Felipe:)

Bon. Guisti home, que l'esperem.
Que fa aquí baix?

Sol.

Ohé.

Fel.

Ya vengo.

(Felipe, s'en va, junt ab Bonifaci)

Escena 10^a

(Catarina)

Dia que tornará, pobret,
 altre volta 'l tindrè aquí,
 qu' es bonich poder tení
 al costat un angelet!

Lues felix serà aquell dia
 que ningú'ns podrà manar
 y nos podrem passejar
 per eis jardí ab alegria.

Aquestas hermosas flors
 endolcirant nostre amor
 a la par que són olor

farà viure 'ls nostres cors.

A l'estiu a trench d'ambada
 los dos aquí ja estarem

y estassiat contemplarem
 com cau la dolça rosada

Lo dia anirà creixent

tal com s'obra la poncella. ....

nostres ulls ja ni una estrella
 podran veure al firmament

També al sol irà sortint
 pera detras de la costa,
 més tart ja anirà a la posta
 y veurém com va fugint
 y entre las onas tapantse, ...
 allavors tot seguit
 nos trovarém a la nit,
 la lluna anirà acostantse
 y de prompte sortirà
 per donans goig y alegria,
 ella'ns farà companyia,
 tan sols ella'ns vetllará!
 (Felipe, salti la brandilla)

Escena II^a

(La mateixa y Felipe)

Fel. Pues ya me tienes aquí.
 Sol. Ay!..... y que susto me has dado.
 Fel. Yo ya estoy acostumbrado
 a asustarte siempre a ti.
 Sol. Eres muy picaro a fe.

Fel. ¿A lo creo mi Lolita.

Pues estás hoy muy bonita,
muy simpática y muy...

Sol.

¿Que?

Fel.

Muy hermosa!

Sol.

(ab coquetería) ¿A lo creo!

Fel.

¡Bon esos ojos....

Sol.

y tal!

Fel.

y esos labios de coral
y ese conjunto tan....

Sol.

¡Dios!

Fel.

No.... si eres una beldad.

No me vengas con agavios
pues ya sabes que mis labios
siempre dicen la verdad

Eres tu de las más bellas
mujeres que al mundo vienen
pues cual tu hay pocas que tienen
por ojos un par de estrellas

Sol.

Será esto una ilusión.

Fel.

Acaso ilusión gastada

pues tu con una mirada
robas cualquier corazon

Sol. Hombre, esto es hablar en vano.

Fel. Vas engañada mujer.
Mira tienes que saber
que hoy pienso pedir tu mano.
Mas antes esa boquita
quiero tan solo que...

Sol. Di!

Fel. Deje respirar un si
a este pecho que se agita
Y a Dios, por testigo llamo,
ante el lo juraremos....
pues por lo tanto emperemos.
Di; me amas?

Sol. Si. Te amo!

Fel. Aprieta esta mano fuerte
y vuelvalo a repetir.
Me amas?

Sol. Hasta morir.

Fel. Yo tambien hasta la muerte.

Escena 12^a

(Dits y Bonifaci, que
antes de recitar l'ultims
versos Solita y Felipe,
anava à buscar però
no s'ha mogut de l'escu-
la, miran y escoltant
ab gran afició en aquets
dos)

Bon. Fins al dia del judici!

Fel. (El!) (sorprès)

Sol. (Quin susto!)

Bon. Continuen,

per xò no s'asofocuen

(Veig qu'aquet ja ve en aquí
com si anés a casa 'l sogra)

Sol. (à Fel) (Tu, dejalo para mí)

Fel. (Haver si enganyarle logra)

Sol. (Prompte 'l tindré convençut)

Y allo papà, donchs que à estat?

ba noya un somni ha sigut.

Sol. (Aiscó es bo, ja l'he girat)

Bon. Donchs es qu'hi somniat lladres,
tots mol ben armats anaban,

puig noya duyan uns sabres
que ya't dich que esperberaban
I creume, no són pas bromas.

Sol. Trou que l'esplicarho ho proba.

Bon. Figurats tu, cent mil homes

y tots ficats a l'arcoba...

Sol. Debian semblà cargols?

Bon. Tro com que res m'amilana
els hi dit: - i que veniu sols

per matarme morts de gana? -

Hoya s'han enfadat tan

que tots han dit: - escanyemlo! -

y en surt un com un jegan

hi ha repetit: - si, matemlo! -

-Portemlo qu'el cremarem! -

ba respost un criminal

So he dit: mestres no juguem

awayam si'm fareu mal! -
 Llavors he saltat del llit
 sense saber com estava,
 ni si despert ni adormit,
 ja m'ha semblat qu'em cremava,
 tot lo pis hi anat voltant....
 fins he girat lo buyté
 y està clat anat rodolant
 imitant d'allò més-bé
 seroll d'espasas y sabres,
 jo allavors m'hi cregut qu'era
 tot lo regiment de lladres
 que venia al meu redera
 En mitx d'aquest entrebanch
 del buyté s'ha besat vi,
 jo m'hi pensat qu'era sanch,
 dich! -; m'hauran farit a mi!
 M'agafat molta més pó,
 ja m'hi vist del tot perdut.....
 m'hi trovat al menjadó
 sens sabé qui mi havia dut.

Bom qu'anava tant cremat
 los meus ulls no veyan re....
 fins la galleda he girat
 y tot d'aigua ha quedat ple.
 Llavors jo m'hi dit :- si passas
 segu qu'et vas a negar,
 ves no portaba carbassas
 y no sabien de nedar
 podia tenir un disgust.

M'he vist perdut dessequida....

Lol.

Papà contents lo mes jhist!

Bon.

No mi quanyo pas la vida.

Fel.

Lu'es un sueño ja se ve
 a la legüa

Lol.

Es clar!

Bon.

y tant!

Lol.

Oi m'ho haquessis dit primé....

Bon.

Are hi ho mat recordan.

Lol.

Éens pega, sempre somnias:
 També un dia.... es di una nit
 vas somniar que tenias
 un lleó ficat al llit.

Fel.

⁵³
cuando á V. le venga bien
señor desearia hablar

Bon.

Miri ja pot.

Fel.

Está bien.

Sol.

Siendo así voy á empezar
(En Felipe, away s'estrella)

Fel.

Yo amo á Lolita.

Bon.

¡Ah, si?

Fel.

Yo he nacido para ella.

y ella tambien para mi.

Bon.

(S'explica b'e aquest fulano)

¿vosté desitjaria . . . ?

Fel.

Que me cediese su mano.

Bon.

Pero escolti, qu'en faria
de tres ments? (Es un cas raro)

Sol.

Aixo no li faixi mella,
vol dir tota jo.

Fel.

— Mas claro,
quiero casarme con ella

Bon.

Qu l'estimas? . . . Acabem!

Sol.

Bon á ningú bagi estimat

Bon.

Sent així ho consultarém . . .

Sol.

A la mamà?

Bon.

Endevinat!

Bon se diu? ... parl'em à paus.

Fel.

Felipe, Rayo y bentella!

Bon.

Hoya, porta un para-llamps
cuasi m'ha cremat l'orella!

Fel.

(Par-dies, que tendré un papà....)

Bon.

(Ay quin home. i San Simplicí!)

(à Fel)

Be pro vostè de que fa?

Fel.

Jo?... de nada.

Bon.

Bon ofici!

(à Sol) Per seguir aquesta carrera
qu'ha tingut qu'estudià mol?)

Sol.

(Si, si; tu vesli al redera,
ell s'entent y balla sol.)

Bon.

(Perque no deu trobar dona!)

Fel.

Guardarà am la mamà?

Bon.

Endavant, aquesta bona!

A mi m'ho ve a pregunta?

Si no la coneix encare.

Fel.

Pues es la esposa de V.

Bon. Es veritat? Pro que diu are?

Fel. Ahora nada.

Bon. Sa ho sab bé?

Fel. Que no hablo? Si señor.

Bon. Si no li pregunto això.
Parle'm clar, un servidor
li soch pare?

Fel. Si.....

Bon. Que no!

Fel. Lo serà mas tarde.

Bon. Bé.

Donchs no ho entench, allavors
serà un papà de lloguè

y jo no mi llogo à horas

Lol. Sa se.... deixume explica:

Si en Felipe's casa ab mi,

tu..... (à Bon.)

Bon. Què?

Lol. Li seràs papà.

Fel. Pues es esto mismo.

Bon. Ah, si?

Escena 13^a y última
 (Dits, Arturo y Palonia,
 que baixan per l'escala fen
 brasset)

Pal. Ah, vostè torna se aquí?

Fel. Si... estavamos hablando.

Art. Buenas, jove com estém?

Fel. Bien, muy bien, vamos pasando.

Pal. (Quin fastich me fa aquest home)

Art. (Ay, qu'es negre, sembla un ós)

Bon. Are vens mol bé Palonia,
 perque m'han dit aquets dos
 que s'estiman.... i no m'entens?

Pal. Massa qui ho vist desseguida.
 La veuràs are l'arturo.....

Sol. L'arturo enjuguil a dida.

Pal. Mireuse la mosca balba
 com s'esplica avuy perque.....

Sol. Pues ja veurà, i no li agrada?
 Miri si casa vostè.

Bon. Y jo? Això no'm convé noya.
Sol. Casarme ab aquest ximplet...
Bal. (à Art) Mira, mira com te insultan.
Defénsat.
Art. So? La barret!
(à Bal.) (Aquell ma desafiaria,
miri quina cara fa)
Bal. Per, sò no t'espantis home.
Art. Be, no'm vull embolica.
Fel. Bueno, i que piansan p. des?
Bal. La veria, que no pot se.
Bon. Ay carat, si que pot esser
Bal. Veuràs tu, que n'has de fe?
La sabi qu'aquí casa manó,
es l'Arturo y s'acabó
y quant jo manó una cosa
fa se sab qu'ha de se allò.
Bon. Me puja la mosca'l nas
y pot ser m'enfadaré,
creume que si eix cas arriba
jo mateix los casaré

Fel. Hagamos este favor! (à hon.)

Lol. Paja mamá, digas si!

Lol. No, no, no; no y no!

Bon. Si, si, si; si y si!

Lol. Pues si s'arriba à casar
ab aquest tros de criatura
no li donaré cap cuarto.

Bon. Qu'en tens algun per ventura?
Ja't fum! ja sabs que al casarnos
tu rentabas roba bruta
y vas entra à dins de casa
ben bé ab la butxaca aixuta.

Lol. Pitjor tu qu'erats carnalich.

Bon. Ho senyora, era faquin

Lol. I si no hagües mort tón oncle....

Fel. (Esto va à tener mal fin)

Bon. Així't revenjas farsanta?
Donchs no't valdrà tot això,
vull qu'es casin.

Lol. Tu ja sabs
qu'aquí casa, mano jo,

y havent dit que no es inutil,
vaja que no's casaran

Fel. Pues par diez que esa muger
es de la piel de Satán!
Malditas sean las suegras!

Fel. Que dimontri xerra aquest?

Sol. Mamma, no siguis així

Fel. (à Art) Y tu que fas aquí dret?
Apa, defénsat de serio
que jo sola aguanto al foc!

Art. Quin foc?

Fel. Vull dir que m'ajudis!

Art. Bà, cà, cà; 'l qu'es jo no'm moch

Fel. Tu't sublevas, està bé,
per no's casaran per xò!

Bon. Donchs sapigas que las calsas
desde avuy las duré jo!

(Salonia al sentir això agafa
una borsa y se deixa caure
ab una cadira que hi ha en
el mitx de l'escena)

(Solita y Arturo van per auxili-
liarla però Bonifaci, diu!)

Bon. Són bassas de conveniència,
Recristo! deixen-la està.

Torneuli à dir que hi ha lladres,
y al moment s' aixecarà.

(Solita la deixa però Arturo
la ventu ab lo mocador, va de
l' un costat à l' altre l' escena
no saben lo que li passa)

Fel. Dejadla, que se reviente!

Art. Guixten, guixten, vaja un fetje!

(Va fins al peu de l' escala però
torna à ventar-la)

(Se recomana molta animació)

Bon. Aprofitem l' ocasió.

(Bonifaci, Solita y Felipe,
estan à l' esquerra de l'
escena fent varios ademanos
y simulen que tenen una
conversació)

Art. Deixam una a busca'l metje.
 (Va per anarssen y aixís qu'es
 al peu de l'escala s'entorna a
 ventar-la)

buyten, cuyten que s'ofega!
 (Xingu ne fa cas ~ Més
 animació)

Bon. bonvè apròfita'ls instants.
 Ab això are os casaré,
 mireu doneuse las mans,
 feuse un petó.... es di' no encare
 (Felipe, va per fer un petó a
 Solita, però Bonifaci ho evita
 posan la seva cara entre-mitx
 d'ells dos, resultant que Felipe
 lo fa en aquest ~ Molta ani-
 mació)

(Arturo, continua anant y
 venir sens sabé lo que li passa)

Art. buyten, no siguen pesats!

(Solita y Felipe, s'ajenollen
y Bonifaci, exageradament
los beneix dihent:)

Bon. Dominus - Obiscum!

Sol y Fel.

Amen!

Bon. Ab això ja sou casats.

(S'aixecan, però Arturo fa lo
mateix qu'antes)

(al public)

Forés perdonin per h
à l'autor de tot això.....

(Salonia s'aixeca rapidament
y ab molta energia diu:)

Sol. Que no, que l'han d'aplaudir,
ja'ls hi torno a repetir
qu' Aquí casa, mano jo!

TELÓ

/1006687134